

הפורחת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוז
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום שני ז' טבת תשע"ח | דף היומי בבלי: שבועות כז.
דף היומי בהלכה: מסעיף ד' עד סעיף ה'. | לוח יומי מקוצר: עמוד 122 סימן רפ"ב.
מוסר: פרק י"א ועתה נבוא לענינינו עד פרק י"א וזהו שאמר הכתוב.
קנין חכמה הלימוד השבועי: פרק ב משנה ב עד משנה ד 'ואל תאמר'.

הדף היומי בהלכה

מהי הסגולה שבעליית 'שישי'?

את העלייה האחרונה לגדול שבציבור, מפני חשיבותה, כנ"ל. ונחלקו הפוסקים אם מותר למכור עליות בשבת, ובמקומות רבים נהגו למכור ואין למחות בידם. ובמקומות שמוכרים את העליות, ראוי שלא לדחות את החיובים בגין כך, וניתן להוסיף עליות; ולכל הפחות יש לתת עליה לחתן בשבת שלפני חתונתו, ולנער בשבת שלפני הבר מצוה:

[משנ"ב רפב, יח, (בהרחבת המקור); ביאורים ומוספים דרשו, 32-31]

בזוהר הקדוש מובאת מימרא של רבי כרוספדאי, שהעולה השישי בשבת נקרא צדיק יותר מכל העולים, וניצל מנזקים ומאריך ימים; ואמרו שם, שהוא עצמו נהג כל ימיו לעלות בשבת רק לעלייה השישית, והאריך ימים. וכמו כן יש חשיבות בעלייה האחרונה משום שאחרון חביב; ובפרט בעלייה האחרונה שבכל אחד מחמשת החומשים – עליית 'חזק'.
ויש מקומות שנהגו שהרב עולה בכל שבת ל'שלישי', ויש מקומות שנהגו לתת

הדף היומי בהלכה

למי שייכת אמירת הקדיש שלאחר קריאת התורה?

ואילו בקריאה שבמנחה, דהיינו בשבת ובתענית ציבור – החזן אומר את הקדיש לפני 'שמונה עשרה' של מנחה, כדי להסמיק את הקדיש לתפילה, ובכך תוסב תשומת לב הציבור לכך שעומדים להתחיל בתפילת שמונה עשרה, ויתחילו כולם מיד לאחר הקדיש.

[שו"ע רפב, ד, משנ"ב יט, כה רכז, ושעה"צ כד; ביאורים ומוספים דרשו, 33, 42 ו-43]

לאחר קריאת התורה אומרים קדיש. בקריאה שבשחרית – אומרים את הקדיש מיד לאחר הקריאה; וביום שיש מפטיר והפטרה – למעט תשעה באב – תיקנו רבנן סבוראי, שחיו בדור שלאחר התלמוד, לומר את הקדיש לפני עליית מפטיר, בין בימים שבהם קוראים בספר תורה אחד ובין בימים שקוראים בהם בשני ספרים או בשלושה. ואמירת קדיש זה – נחלקו הפוסקים אם שייכת ל'בעל קורא' או לאָבֶל ובעל יאהרציט.

הדף היומי בהלכה

באילו שבתות ניתן להעלות קטן למפטיר?

בפרשת פרה, שיש אומרים שחובתה מדאורייתא – אין להעלותו; ויש אומרים שאין להעלותו בכל ה'ארבע פרשיות'. ויש שהורה בנוגע לפרשת זכור, שאף נער בשבת שלפני הבר מצוה, לא יעלה לתורה. ויש שכתבו שאין להעלות קטן למפטיר בראש השנה וביום הכיפורים.

[שו"ע רפב, ד, ומשנ"ב כג-כד; ביאורים ומוספים דרשו, 36 ו-40]

כפי שלמדנו, ניתן להעלות קטן למפטיר בשבת. ויש אומרים שאף בשבתות שקוראים בהן 'ארבע פרשיות' – שקלים, זכור, פרה והחודש – או שבת ראש חודש, וכן בימים טובים, ניתן להעלות קטן; ויש אומרים שבשבתות אלו אין להעלותו למפטיר, כיון שבהן קוראים למפטיר קריאה חדשה, של ארבע הפרשיות או של מוספי היום, ולא שבים וקוראים את מה שקראו כבר, כבכל שבת. ולמעשה, כתבו אחרונים שבפרשת זכור, שחובת קריאתה מדאורייתא, וכן

השידוך הלך והתקדם, אלא שלפתע שמע הגאון רבי אברהם צבי על המחלה בה לקה הבחור בעבר והסתפק האם להמשיך בשידוך. הוא פנה לאחיו הגאון רבי חיים עוזר וביקש את הכרעתו

הרב אברהם פוקס

ואתם חשבתם עלי רעה, אלקים חשבה לטובה (בראשית נ. כ)

לעתים נוכחים בני האדם לראות בעיניהם את נפלאות ההשגחה העליונה הנסתרת מהם במרבית הפעמים, ומבחינים בעליל עד כמה קצרי ראי הם אלו המתחיסים אל מקרה מסויים כ"רע", בעוד שאינם יודעים עד כמה רבה הטובה הגלומה בו עצמו.

אחת מן הדוגמאות לכך היא שידוכו של רבי צבי ביאליסטוצקי, אחד מן האריות שבחבורה בישיבת גרודנא, ומקורב ביותר לראש הישיבה רבי שמעון שקאפ ולמשגיח רבי שלמה הרכבי.

מובא בספר 'לעבדו בלבב שלם': ביום מן הימים נחלה הבחור החשוב צבי במחלת השחפת. שחפת הינה מחלת ראות חריפה, ובאותם ימים עדין לא נודע לה מרפא ורבים מאלו שחלו בה נפטרו לאחר תקופה. צבי נסע לורשא לדרוש ברופאים, והם המליצו שיסע למנוחה של כמה חדשים בעיירת המרפא אוטובוצק, עד מהרה נסע לשם, וכעבור כמה חדשים התחזק והבריא ושב ללמודיו בישיבה, כשבני הישיבה, אשר דאגו לבריאותו במשך כל תקופת העדרותו, עומדים על המשמר ומשגיחים לבל יתאמץ יותר מדי, עד שיחלים כליל.

מנהגה של הישיבה היה לממן את הוצאות הנפש בעירות לונא או דרוזגניק לבחורים מצטיינים במיוחד, או חלשים באופן מיוחד בגופם. משום כך באותה שנה היו הבחורים משוכנעים כי הישיבה תשתתף בהוצאות הנסיעה של צבי, הן משום היותו ממצויני הישיבה והן משום מחלתו הקשה. אולם דא עקא שבדיוק באותה שנה הודיע הגאון רבי שרגא פייבל הינדס, חתנו של רבי שמעון שקאפ, שהיה מראשי הישיבה והנושא בפועל בעול הכלכלי שלה, שמחמת המצב הכלכלי

הקשה של הישיבה היא לא תוכל להשתתף בהוצאות כלל. גם כאשר ניסו הבחורים ללווץ עליו, ולהסביר לו את חשיבות הענין, לא יכול היה רבי פייבל להענות לבקשתם. "כל מה שיכולתי ללוות למען הישיבה כבר לויתתי", אמר להם בצער.

גם בשנה הבאה לא נסע צבי לנופש מאותה סיבה, ונותר בישיבה, מקוה לנוח מעט בין כתליה. באותה שנה דובר בו נכבדות בשידוך חשוב מאד: מרת לאה, בתו של הגאון רבי אברהם צבי גרודז'ינסקי ראש ישיבת ראמיילס בוילנא ואחיו של הגאון רבי חיים עוזר גרודז'ינסקי.

כידוע, לגאון רבי חיים עוזר לא היו ילדים מלבד בת יחידה שנסתלקה בדמי ימיה, וילדי אחיו היו קרובים אליו מאד. אולם לא רק מחמת הדוד הגדול רבה היתה חשיבותו של שידוך זה, אלא אף משום שכולם ידעו כי הבחור המצטיין שיזכה בשידוך זה, יהיה בעתיד אחד מראשי הישיבה.

השידוך הלך והתקדם לשמחת לב שני הצדדים, אלא שלפתע שמע הגאון רבי אברהם צבי על השחפת בה לקה הבחור, והסתפק האם להמשיך בשידוך. הגאון רבי חיים עוזר הכריע שיש לבדוק ולברר בישיבה מה היה באותן שנתיים: האם ניכרו בבחור סימני חולשה, וכן, האם נצרך לנסוע מפעם לפעם למנוחה... כשהתברר שלא נסע אף פעם למנוחה מאז החלים, הוחלט לגמור את השידוך למזל טוב... או אז הבינו כולם, כי דוקא העובדה שלא נסע למנוחה, שהיתה נראית כדבר רע, היא שעמדה לו בסופו של דבר וסייעה לו להכנס לבית גדול זה! רבי צבי התחתן ואף נולדו לו כמה ילדים ונעשה לאחד מראשי הישיבה, אלא שבמלחמה הנוראה נספה עם כל משפחתו במעלות קדושים וטהורים, הי"ד. (לאור הנר)

פניני הפרשה

הדבר היה נראה משונה בעיניו. לשם מה להנציח בהדפסה את הסימן שהיה ונמחק? הוא הציע אפוא ל'חזון איש' לשנות את מספרי הסימנים בספר - אולם ה'חזון איש' סירב

הסימן שהיה ונשמט? והוא הציע לחזון איש שבמקום זאת אפשר לשנות את מספרי הסימנים בספר, שסימן י"ג ייקרא סימן י"ב, סימן י"ד ייקרא סימן י"ג, וכן הלאה.

אולם ה'חזון איש' מיאן בדבר, והורה להשאיר את ציון הסימן החסר, כדי שיראו הכל שאותו סימן נמחק - וזאת כדי להראות וללמד שלא לחוס אפילו על סימן שלם אם רואים שטעונו!

ואכן המעיינים בספר 'חזון איש' - טהרות, עמ' כב יכולים לראות את מקום הסימן החסר, כעדות לדורות על מידת האמת המופלגת של גדולי ישראל.

יהודה אתה יודוך אחיך (בראשית מט ה)

"אתה הודית על האמת... ולפיכך יודוך אחיך" (מדרש לקח טוב).

בספר 'מעשה איש' (ח"ג עמ' עה) מובא מעשה נפלא שסיפר רבי ברוך גריינימן בשם אביו רבי שמריהו גריינימן זצ"ל:

כשחיבר רבנו ה'חזון איש' את ספרו על מסכת כלים, החליט לחזור בו מאחד הסימנים שבספר - סימן י"ב, ומחקו כולו. כאשר הכינו את הספר להדפסה, הבחין רבי שמריהו שמיד לאחר סימן י"א מופיע סימן י"ג, ומתחתיו מצויין כי סימן י"ב נמחק והוסר.

הדבר היה נראה משונה בעיניו, שכן לשם מה להנציח בספר המודפס את

ראש הקהל שמע ונדהם. "אינני יודע מאומה מכל מה שאתם שחים. לא קיבלתי שום הודעה מנאמן הקהל בשליחות רבנו!" עתה הפנה הציבור את זעמו אל השמש שמעל בשליחותו, וחמומי המוח שבתוכם כבר כמעט שלחו ידם להכותו...

ראש הקהל שמע ונדהם. "אינני יודע מאומה מכל מה שאתם שחים", אמר. "לא קיבלתי שום הודעה מנאמן הקהל בשליחות רבנו".
עתה הפנה הציבור את זעמו אל 'נאמן הקהל', שהיה אמור להביא את דברו של ה'חתם סופר' אל ראש הקהל, והוא זה שמעל בשליחותו, ומחמת כך עתיד רבם האהוב לעוזבם.
חמומי המוח שבתוך הציבור כבר כמעט שלחו ידם להכותו, אולם אותו שמש, היה אדם נאמן שלבו כלב הארי. הוא היסה את כולם ואמר:
"שמעו, אכן רבנו מסר לי שליחות אל ראש הקהל, וידוע לכל כי עבד נרצע אני לרבנו וממלא כל משימה שהוא מטיל עלי, אולם הפעם נהגתי באופן שונה! "אמנם גם אני רוצה מאוד שרבנו יישאר בקהילתנו, ואוהב אני את בני העדה שבתוכה אני יושב וחפץ בטובתם - אולם האמת האובה עלי יותר מכל! והאמת היא - שלאדם גדול כרבנו, ראוי יותר לשבת על כס קהילת פרשבורג הגדולה, מאשר להישאר במטרסדורף, שהיא קהילה קטנה יותר, ואינה לפי ערכו ורום מעלתו. החלטתי אפוא בלבי שטוב יותר שרבנו יעבור לפרשבורג, ושם יוכל לעלות מעלה מעלה ולהאיר את עיני הגולה, ולהיות אביהם ורבן של ישראל - ולכן לא הודעת כלל לראש הקהל ולא עשיתי את שליחותי!".
וכן היה. לא עלתה עוד בידם בידם של בני קהילת מטרסדורף להניע את לבבו של ה'חתם סופר שיישאר אצלם, והוא עבר לכהן כרבה של קהילת פרשבורג המעטירה.

וכל העמלים עם הצבור יהיו עמלים עמהם לשם שמים (אבות ב ב)

רבי שלמה סופר זצ"ל, נכדו של רבנו החתם סופר ז"ע, מספר בספרו 'חוט המשולש' מעשה מפעים על פרנס ציבור שקיבל לבדו החלטה גורלית - לשם שמים, תוך שהוא מסיט הצידה כל שיקול אחר ואף מסתכן בזעמם של בני קהילתו.
היה זה כאשר נודע לבני קהילת מטרסדורף כי רבם ה'חתם סופר' התקבל לרבנות פרשבורג ועומד לעוזבם. ליבם חרד מאוד על כך, והם החליטו לבוא לפניו כולם ולבקש על נפשם שלא יעזבם. ואכן כך עשו - באו לפניו גדולים וקטנים, נשים וטף בקול צעקה, לעורר את רחמיו שלא יילך מאיתם וישאיר את הצאן ללא רועה.
הדברים נגועו ללבו של ה'חתם סופר'. בדרשתו בשבת שלאחר מכן אמר לקהל כי אכן התיישב בדבר וחשב על כמה תנאים שאם יתמלאו יוכל להישאר אתם, ואף שלח את השמש - 'נאמן הקהל' אל ראש הקהל, עם אותה רשימת תנאים. "אולם" - המשיך ה'חתם סופר ואמר - "לא קיבלתי כל תשובה מראש הקהל, ומכך אני מבין שאין בדעת ראשי הקהילה למלא אחר התנאים הללו, ומוכנים הם שאעבור מכאן לפרשבורג".
שמעו הקהל את הדברים, ונעשה רעש גדול בבית הכנסת. בכעס גדול נהרו הכל אל בית ראש הקהל וצעקו עליו מרה איך העז לעשות כדבר הזה, לקבל החלטה גורלית שכזאת על דעת עצמו, בלי לערב בכך לפחות את טובי העיר ולשמוע את דעתם.

פניני הפרשה

כאשר נכנס הרב כעבור מחצית השעה, גילה המלמד למרבה מבוכתו כי אין זה אלא אותו יהודי שבו פגש מקודם במדרגות... הוא התבלבל מאוד, אולם הרב לא אמר דבר

לו, והוא ישוב בעוד כמחצית השעה". וכך היה, כעבור מחצית השעה נכנס הרב, שאכן לא היה אלא אותו יהודי שבו פגש במדרגות ושוחח עמו...
המלמד התבלבל מאוד, אבל הרב לא אמר דבר, ישב וכתב לו מכתב המלצה המעיד שראוי הוא להיות מלמד. המלמד הכניס את כתב המלצה בכיסו וחקק מן הבית.
כשסיפר הרב לאחר מכן את כל הסיפור באוזני מקורביו. שאלוהו מפני מה נתן לו כתב המלצה בלא שבחנו תחילה אם אמנם הוא בן תורה? השב הרב: "מאחר שראיתי שנתבלבלה עליו דעתו, לא יכולתי לבחנו במבוכתו, וודאי לא היה מסוגל להשיב כהלכה".
שאלוהו מקורביו: "ושמא אמנם אין הוא ראוי להיות מלמד?"
השיב הרב: "לגבי זה אין בי כל ספיקות, שכן בשעה שראיתי עד כמה הוא עז פנים, מיד ידעתי שהוא משבט שמעון, שעליו אמרו כי לא רק שיצאו ממנו מלמדים, אלא שגם יהיו עזי פנים - "ארור אפס כי עז".
(אמרות חכמה)

ארור אפס כי עזי (בראשית מט ז)

מנהג היה לפניו בעיר ורשה, שאדם ששכר מלמד לבניו - אם היה אבי הבנים חסיד הוצרך המלמד להביא לו כתב המלצה מבעל 'חידושי הרי"ם' זצ"ל המעיד שבחנו ומצאו ראוי ללמד, ואם היה מתנגד - היה המלמד צריך להביא לו כתב המלצה מרבה של ורשה הגאון רבי יעקב גזונדהייט בעל התפארת יעקב. ומעשה היה במלמד אחד מעדת החסידים שביקש להתקבל בביתו של מתנגד, וכיון שלא הכיר את הרב ולא היה בביתו מעולם, נזקק לשאול את העוברים ושבים לכתובתו. כשהגיע אל הבניין והתחיל לעלות במדרגות, פגש ביהודי לבוש בגדים פשוטים ושאלו: "שמא אתה יודע היכן גר הרב...?" - וכינה אותו בכינוי מזלזל, כיון שהרב היה מתנגד חריף לדרכי החסידים.
שאלו היהודי: "לשם מה אתה צריך לרב זה?" נאנח המלמד: "מה אומר לך ר' יהודי, ומה אדבר - הלוואי שהוא יתאוה לחיות כשם שאני מתאוה לראות את פרצופו... אבל מה אעשה, הריני מלמד, ונקרה אלי בעל הבית מתנגד, והוא דורש ממנו בדווקא שהביא לו המלצה מרב זה".
השיב לו היהודי: "הרב אינו כרגע בביתו, אבל תוכל להיכנס אליו ולהמתין

ראובן ביקש משמעון שילמד עמו למבחן ושמעון השיב לו - "היום אינני יכול, עלי להיות בביתי". והנה למחרת מספר לוי לראובן לפי תומו כי אתמול היה עם שמעון במקום פלוני...

צילום: יואל וקסברגר

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר חפץ חיים

ראובן ביקש משמעון שילמד עמו למבחן ושמעון השיב לו - "היום אינני יכול, עלי להיות בביתי". והנה למחרת מספר לוי לראובן לפי תומו, כי אתמול היה עם שמעון במקום פלוני... לוי בוודאי אינו מספר כאן כל רכילות, אך אצל ראובן הופכים הדברים לרכילות. משום שבהצטרף הפרטים הידועים רק לו - מה שביקש אתמול משמעון ומה ששמעון השיב לו - הופך שמעון לשקרן בעיניו. אם כן, האם מותר לראובן להאמין לסיפורו של לוי? במקרה זה, יש מי שכתב שמותר לראובן לקבל את סיפורו של לוי. ואין זה דומה לגוי שסיפר רכילות ליהודי, משום ששם הסיפור הוא בעצם דבר רכילות, ורק הגוי אינו עובר בלאו משום שאינו מצווה. אך כאן, עצם הסיפור אינו רכילות כלל. אמנם, למרות שמותר לראובן לקבל את הדברים, מוטלת עליו החובה לדון את שמעון לכף זכות, ולמשל, לחשוב שמא הפציר בו לוי מאוד ולא יכול היה לסרב, וכדו'.

בהלכות הנלמדות היום בסדר הלימוד היומי (כלל ו סעיפים א-ב) אנו מגיעים לשאלה מעניינת: דיבורי רכילות שהמספר אינו עובר עליהם באיסור רכילות, האם מותר לקבלם? הדוגמה שמביא לכך החפץ חיים היא: אדם שמספר לחברו שפלוני רוצה להזיקו ועליו להישמר מפניו. אם אותו אדם מספר את הדברים לתועלת, ומקפיד על כל התנאים ההלכתיים שמתירים לספר, נמצא שהוא מצידו אינו עובר על איסור רכילות. אך מהו דין השומע? האם מותר לו לקבל את הדברים? כותב החפץ חיים שגם באופן שהמספר אינו עובר על לאו דלא תלך רכיל בעמך, מכל מקום אסור לשומע לקבל את הרכילות [כלומר, אסור לו לקבל את הדברים כאמת גמורה, אלא רק לחוש להם]. ובביאורים ומוספים של 'דרשו מביאים לכך דוגמה נוספת - גוי שמספר רכילות ליהודי. למרות שהגוי אינו עובר בלאו, אסור ליהודי לקבל את הרכילות. מאידך, ב'ביאורים ומוספים' מביאים נידון נוסף, דומה מעט, שבו הדין שונה:

המוסר היומי

התורה - הדבר הכי 'ראשיתי' שיש!

מתוך לימוד המוסר היומי בספרי החפץ חיים:

לאוכל והיא מחיה את האדם. ומזה נוכל לדון בקל וחומר אלף אלפים, אודות התורה הקדושה - איך היא פועלת על הנפש להקדישה באופן נשגב! כי מלבד שהיא רוחנית, הלא היא הראשונה שיצאה מפי השי"ת, ולא תולדה מתולדה. [חומת הדת, פרק יא]

ידוע שממאמר השי"ת תְּדַשָּׂא הָאֶרֶץ דְּשָׂא עֵשֶׂב מִזְרִיעַ זָרַע... יצאו כל מיני זרעים וצמחים וכל מיני תבואה על הארץ; ואילו היה מביא לנו אחד ככר אחת שנעשית מתבואה ראשונה שיצאה על הארץ, בוודאי היתה משובחת מאוד באופן היותר נעלה מאשר היא כעת לפנינו. אך מה נעשה שאין לנו תבואה ראשונה ומוכרחים אנו להסתפק באחרונה, ואף היא נותנת זרע לזרע ולחם

למחרת בתום תפילת שחרית הוזמן האורח לביתו של הרבי לקידוש, שם הרהיב עוז בנפשו ושטח בפניו את שאלתו: "תורה היא וללמוד אני צריך - מדוע יצא הרבי מבית המדרש מדי שעה?"

תמיהתו של האורח, פליאתו של השווער, ומה הן שתי התכונות של הדגים?

הרב ישראל ליוש

וייגו לרב פקרב הארץ (בראשית מה, טז)

יעקב מברך את בני יוסף שתהיה בהם תכונת הדגים שפרים ורבים. לכאורה, המילה 'לרוב' מיותרת, שהרי מספיק הדימוי לדגים, שממנו משתמע שהם פרים ורבים כמותם, לשם מה הוסיף את המילה 'לרוב'?

שמעתי מסבי הר"ר חנניה יו"ט ליפא ליוש זצ"ל, שלדגים יש שתי תכונות: תכונה אחת הינה חיובית שהם פרים ורבים, אך מנגד יש להם גם תכונה שלילית, שהדגים הגדולים בולעים את הקטנים. יעקב מברך את בני יוסף שאכן ידמו לדגים, אך לא בתכונתם השלילית, שהגדול אוכל את הקטן, אלא בתכונה החיובית בלבד, שיפרו וירבו כדגים.

גדולי עולם שקדו על מידותיהם כשם שקדו על התורה. למרות גדלותם העצומה ושיעור קומתם הרב, כיבדו את הקטנים מהם, ובכל מאודם דאגו לבל ייפגע מהם האדם הפשוט, הקטן מהם בדרגתו.

כבר בהיותו נער נודע שמו של הגאון רבי עקיבא איגר לשם ולתהילה. למדנותו ושקידתו בתורה קנו לו שם של כבוד בעולמה של תורה. אחד מנגידי הקהילה, אשר שמו הטוב של רבי עקיבא איגר הגיע אף לאוזניו, חפץ בו כחתן לבתו, ואכן יכולותיו הכספיות אפשרו את העניין, והשידוך נסגר בסימן טוב ובמזל טוב. למותר לציין את התרגשותו של העשיר על זכייתו בחתן כה מופלא. לכבוד גדול הוא זכה בין בני עיירתו. בשמחה הרהר כיצד ירום כבודו עוד יותר, כאשר יגיע החתן רבי עקיבא איגר אל העיירה, אז כולם יחזו בעיניהם בגאונותו המופלאה. אך לא כך היו פני הדברים. מיד כשהגיע החתן הצעיר לבית המדרש, הקיפוהו הלמדנים בקושיות סבוכות וקיוו לעמוד על ידיעותיו ולמדנותו. אך רבי עקיבא איגר מילא את פיו מים ושם עצמו כאילם, לא ענה על קושיותיהם ולא פתח את פיו בדברי תורה.

'וכי זהו החתן המהולל שכה שיבחוהו?!' התפלאו למדני הקהילה. אכזבתו של החותן העשיר לא ידעה גבולות, ובסתר לבו עלו מחשבות על ביטול השידוך. החתן הצעיר ראה בעיניו החכמות את אשר מתרוצץ במוחו של חותנו, וביקש

ממנו להמתין עוד יומיים.

עברו יומיים, נכנס רבי עקיבא איגר לבית המדרש, העלה בפני הלומדים את שאלותיהם, וענה עליהן בחריפות מיוחדת. כולם נדהמו מגאונותו, בקיאותו וחרिפותו, וב"ה כבודו האבוד של השווער חזר אליו. אך פליאתו גדלה עוד יותר. "מדוע המתנת יומיים!?" העז השווער לשאול את חתנו החשוב. השיב לו החתן: "בימים הראשונים, היה פה עוד חתן מוכשר מאוד, ואף חותנו רצה להתפאר בו, והוא אכן זכה להערכה רבה בקרב בני העיר. אך אם אני הייתי עונה ומראה את כוחי, הייתי מאפיל על גאונותו, וההתפעלות ממנו הייתה מתגמדת, ובכך חלילה היה נגרם צער לחתן ולחותנו. לכן העדפתי לשים עצמי כעם הארץ, ולספוג את העלבונות הללו, עד שיצא החתן ההוא מן העיר, ובלבד שלא אגרום צער לאחרים."

מנהג תמוה צד את עיניו של אורח שנקלע לבית מדרשו של האדמו"ר מאבוב זצ"ל בבורו פארק בליל חג השבועות. האדמו"ר עוסק באמירת תיקון ליל שבועות, אך מדי שעה הוא קם ממקומו המכובד, יוצא מבית המדרש ושב אליו רק כעבור עשר דקות. כך חזר ונשנה הדבר בכל שעה ושעה, ויהי הדבר לפלא. למחרת, בתום תפילת שחרית, הוזמן האורח לביתו של הרבי לקידוש. הרהיב האורח עוז בנפשו ושטח בפני הרבי את שאלתו: "תורה היא, וללמוד אני צריך! מדוע יצא הרבי מבית המדרש מדי שעה בשעה?" השיבו הרבי בחביבות: "אין זה סוד כי להיות ערים כל הלילה אינו דבר של מה בכך, ישנם יהודים חלשים שקשה עליהם הדבר מאוד, והיו רוצים לחזור לביתם לנוח, אך אינם עושים כרצונם משום שהם מתביישים מן הרבי שיראה אותם יוצאים מבית המדרש, ומשום כך הם עלולים להישאר בבית המדרש למרות עייפותם הרבה. לכן אני יוצא מדי שעה מבית המדרש לעשר דקות, כדי שבדקות אלו יוכל מי שרוצה לעזוב את בית המדרש מבלי לחשוש למיעוט כבודו."

נמצאנו למדים, כי הזהירות בכבוד הזולת חשובה שבעתיים, כאשר האחד גדול יותר וחשוב יותר מזולתו. אל לו למכובד לנצל את מעמדו הרם, אם בכך יושפל אפילו בעקיפין, כבודו של יהודי אחר.